

Met gespitse oren stonden ze in de tunnel te luisteren hoe het getik gestaag harder werd. Jack merkte dat hij zijn adem inhield.

Ben was degene die de stilte verbrak. ‘Ik wil geen spelbreker zijn, maar misschien weet die duizendpoot iets wat wij niet weten.’

‘Mee eens,’ zei Jack, en hij wees voor zich uit. ‘Laten we verdergaan.’

Ze vervolgden hun weg in de richting waarin de duizendpoot was verdwenen, maar al snel werd de tunnel smaller en smaller en uiteindelijk liep hij zelfs dood. Inmiddels wist Jack zeker dat het bizarre geluid van ergens achter hen kwam en moest hij zich er dus bij neerleggen dat ze geen kant meer op konden.

‘Goed,’ zei Rudy. ‘Iemand nog een briljante ingeving?’

Ben was al bezig de wanden van de tunnel na te lopen. ‘Nou niet meteen gaan stressen. We gaan gewoon op zoek naar een andere uitgang.’

‘Het komt almaar dichterbij,’ zei Jack. Het geklepper was nu niet alleen luid en duidelijk te horen, het was ook in aantal toegenomen, alsof er een heel groepje mensen in het donker stenen tegen elkaar stond te slaan.

Ben was blijkbaar hetzelfde opgevallen. ‘Wat het ook is, het is niet alleen.’ Hij wees met zijn zaklamp naar boven. ‘Hier! Volgens mij passen we hier wel door.’

Voor ze het wisten, was hij al tegen de wand op geklommen en in het kleine gat boven hun hoofd verdwenen.

Het geluid kwam onheilspellend dichterbij.

Rudy hield zijn camera voor zich uit. ‘Sorry dat ik het zeg, Jack, maar ik begin het hier nogal unheimisch te vinden.’

Een paar seconden later hoorden ze Bens stem van ergens boven hen. ‘Hier loopt weer een andere tunnel.’

Jack nam een kijkje in de schacht, die ruwe wanden had, vrijwel loodrecht naar boven liep en niet meer dan een meter breed kon zijn. Toch was het Ben gelukt al een meter of vijf te overbruggen. Vanaf een richel scheen hij met zijn zaklamp naar beneden.

‘Je moet wel een beetje klimmen,’ echode Bens stem door de tunnel.

‘Je meent het.’ Jack hees zijn bepakking op zijn schouders. Het was de vraag hoe hij Rudy zijn claustrofobie kon doen vergeten. ‘Het lijkt me nogal smal.’

Plotseling draaide Rudy zich naar hem toe en gaf hem een zet omhoog. ‘Dat zien we dan wel.’

‘Wat is er? Zie je iets?’

‘Gewoon gáán.’ Rudy’s stem klonk gespannen.

Jack tastte de wand af naar een houvast. Hij schaaftte zijn handen aan het scherpe steen, maar het lukte hem zijn bovenlichaam de tunnel in te hijsen. Onder zich voelde hij hoe Rudy tegen zijn benen duwde.

‘Schiet op!’

Jack trok zichzelf nog verder op en probeerde de pijn in zijn handen en armen te negeren.

In Rudy’s stem klonk nu duidelijk paniek door. ‘Kom op, doorgaan!’ Hij bleef tegen Jacks zolen duwen.

Blindelings greep Jack om zich heen en stukje bij beetje kwam hij hogerop. Zijn hart klopte in zijn keel uit angst om hier vast te komen zitten of om ingehaald te worden door wat hun op de hielen zat.

Toen kwam hij op een punt waar hij zich nergens meer aan kon optrekken. Waar hij zijn handen ook zette, hij stuitte alleen maar op glad, koud steen. Maar daar had Rudy geen boodschap aan en omdat die maar door bleef duwen, kwam zijn arm klem te zitten tegen zijn zij.

‘Niet doen!’ zei Jack. ‘Ik kan niet verder.’

‘Je moet!’

Jack wrong zich in allerlei bochten, maar het leverde niets op. Wat hij ook probeerde, het bracht hem geen steek verder. Zijn hart bonkte tegen zijn ribbenkast als een wild beest dat op uitbreken staat. ‘Ik zit *vast!*’

Op dat moment voelde hij hoe een stuk warm vlees zijn opgeheven hand omsloot en hem door de smalle doorgang trok tot er weer ruimte was om zijn andere arm te kunnen bewegen.

Ben hielp hem de andere tunnel in, waar hij op zijn rug rolde en een tijdje naar adem lag te happen. Even later zag hij hoe hun gids Rudy op dezelfde manier uit het gat omhoog sjoede.

Luid echode het geluid omhoog door de schacht. *Klik-klak-klak-klak-klak-klak*. Ben deed zijn zaklamp uit, waarna de drie in

het aardedonker lagen te luisteren. De herrie was nu zo oorverdovend dichtbij dat degene die het veroorzaakte zich precies onder de tunnel moest bevinden. Ademloos lag Jack af te wachten wat er zou gebeuren. Ondertussen hield hij de tijd die verstreek bij door de hartslagen te tellen die hij in zijn oren voelde kloppen. Toen vervaagde het geluid, tot er na een paar minuten helemaal niets meer te horen was.

Uit alle macht probeerde Jack zich te beheersen en zijn hartslag tot rust te brengen. ‘Wat was het? Wat heb je gezien?’

Rudy ging rechtop zitten en schudde zijn hoofd. ‘Moeilijk te zeggen. Achter in de tunnel zag ik iets ... bewegen. Wat het was, weet ik niet. Het was in elk geval niet alleen.’

‘Hoe zagen ze eruit? Heb je iets op video?’

Toen het antwoord uitbleef, knipte Jack zijn zaklamp aan. Rudy was wit weggetrokken. Verdwaasd zat hij voor zich uit te staren zonder ook maar één keer te knipperen.

‘Rudy!’

Er ging een schok door Rudy’s lichaam, alsof hij bijkwam uit een trance. ‘Ik ... ik weet niet hoe ze eruitzagen. Daarvoor waren ze nog te ver weg, en dat leek me ergens maar beter ook.’

Op de camera spoelde hij zijn opname terug. In de nachtmodus lichtte het gloeislijm op als een spinsel van neongroene aderen dat zich over de bodem en de wanden van de tunnel uitstreckte. Het licht was zo fel dat de rest van de omgeving er maar wazig bij afstak. Het was alsof ze recht in de gang van een fluorescerend spookhuis keken. Plotseling doorkruiste een donker silhouet het beeld – een vage schim die door de tunnel hun kant op bewoog, tot de camera ineens alle kanten op zwaaide en het beeld zwart werd.

‘Spoel eens terug,’ zei Jack.

Weer bij het bewuste stukje aangekomen zette Rudy het beeld op pauze, waarna hij de video vertraagd afspeelde. Langzaam verscheen de gedaante weer in beeld. Maar de opname was te onduidelijk om te kunnen zeggen waarmee ze te maken hadden.

Rudy ademde nog steeds met horten en stoten. ‘Het waren geleedpotigen, denk ik, maar vraag me niet van welke omvang.’

‘Luister.’ Ben wreef in zijn ogen. ‘Mag ik jullie eraan herinneren dat we nog steeds geen uitgang hebben gevonden. We

kunnen even wat eten, maar verder hebben we geen tijd te verliezen.'

Toen ze eenmaal hun proviand van gedroogd vlees en energierepen aanbraken, was het bijna twaalf uur. Tot op dit moment had Jack nog helemaal niet aan eten gedacht, en het verbaasde hem hoeveel honger hij had. En dorst.

'Wees zuinig met water,' waarschuwde Ben toen Jack zijn fles aan zijn lippen zette. 'Je weet nooit hoelang je er nog mee moet doen.'

Ze hadden elk twee flessen van een liter bij zich, wat genoeg moest zijn voor één dag, maar wanneer dit avontuur onverhoopt langer zou gaan duren, moesten ze er toch zuiniger mee doen.

Ook hier zagen ze het lichtgevende slijm waar ze maar keken, maar de laag was lang zo dik niet als in de tunnel beneden. De enige manier om vooruit te komen, was kruipend door de blubber. Zo volgden ze een meter of vijftig de bochten van de donkere tunnel tot Ben hen weer tegenhield.

'Kijk dit nou.'

Jack kroop dichterbij en zag iets wat nog het meest leek op een uitgeholde halve meloen die klem zat tussen twee rotsblokken. Verderop lagen nog veel meer van die dingen over het pad verspreid, alsof hier zojuist een groepje had zitten picknicken en het afval was vergeten mee te nemen.

Jack pakte een van de vreemde gevallen op en hield het in het licht, zodat Rudy het kon filmen. Van buiten was het ding glad en zwart, aan de binnenkant zat een plakkerige, gele geleilaag. De druppels hingen er nog aan.

'Wat zou dit kunnen zijn?' vroeg Jack.

Rudy trok zijn neus op. 'Die stank is niet te harden, maar gezien de vorm en omvang ... denk ik dat dit ooit een stukje duizendpoot is geweest.'

Jack trok een vies gezicht. 'Wat is er ermee gebeurd?'

'Moeilijk te zeggen, maar deze jongen is er niet zo goed vanaf gekomen.' Rudy wees naar de andere resten. 'De lichaamsdelen liggen werkelijk overal. Het lijkt erop dat deze ... nou ja, aan stukken is gereten.'

Jack kon hem alleen maar aangapen. Rudy was zo wit als een doek. Ook Ben had weleens vrolijker gekeken. Jack bekeek nog

een paar resten van dichtbij en hij herkende delen van de donkerrode poten en een stuk voelspriet.

‘Oké.’ Ben masseerde zijn slapen. ‘Dus die duizendpootbeesten voeden zich met slijm. En nu blijkt hier dus ook nog iets te leven dat zich voedt met de duizendpoten.’

‘Welkom in de voedselketen,’ zei Rudy met een verbeterd trek om zijn mond. ‘Het is wachten op een ontmoeting met het roofdier in kwestie.’

‘Denk je dat het geklepper bij die beesten vandaan komt?’

Rudy haalde zijn schouders op. ‘Ik weet niet meer dan jullie.’

Bens mond werd een smalle streep. ‘Wat het ook geweest mag zijn, het is hem blijkbaar gelukt dat reuzeninsect te verscheuren.’

‘Dat is één optie.’ Jack probeerde het nog in een andere, minder verontrustende hoek te zoeken. ‘Maar we weten helemaal niet of de duizendpoot nog leefde toen hij werd aangevalen. Dit kan ook het werk zijn van een aaseter – iets wat zich voedt met kadavers.’

‘Kom op, Jack,’ zei Rudy. ‘De gemiddelde aaseter houdt het netjes, maar dit is een waar slagveld.’

Jack keek nog eens om zich heen. Rudy had gelijk. De ledematen van het beest waren van het lichaam losgerukt en lagen in stukken door de tunnel verspreid.

‘Dit heeft alles weg van een roofoanval,’ ging Rudy verder. ‘Misschien waren ze wel met een groepje en gingen ze strategisch te werk. Of zijn ze er als een stelletje dollen op af gedoken.’

‘Een stelletje dollen,’ herhaalde Ben hoofdschuddend. ‘Dat kon er ook nog wel bij.’ Hij schikte de leren gordel rond zijn middel en begon weer te kruipen. ‘Laten we maken dat we wegkomen voordat er één voor onze neus staat.’

Ze kropen verder door de nauwe, vochtige tunnel, die stukken kende van nog geen halve meter breed. Met de grootste moeite persten ze zich erdoorheen. Jack zat inmiddels onder de modder en zijn armen en voeten begonnen weer verkleumd te raken. Maar de grootste uitdaging was nog om niet in paniek te raken bij de gedachte dat er in het donker misschien een roofdier op de loer lag.

Ben stopte met kruipen en draaide zijn zaklamp weg. Tussen de rotsblokken even verderop zag Jack een donkere schim bewegen. Meteen sloeg zijn hart een slag over.

‘Duizendpoten,’ fluisterde Ben over zijn schouder. ‘Twee, zo te zien.’

Jack en Rudy kwamen dichterbij. Midden op het pad zaten twee reuzeninsecten kalmpjes aan een laagje slijm te knabbelen. De ene moest met zijn anderhalve meter lengte al volgroeid zijn, het jong was half zo groot.

Zodra Ben ze met zijn lichtcirkel ving, vluchtten de twee een kleine zijtunnel in. Ben kroop verder, en toen ze kort daarop in een grote, open ruimte uitkwamen, slaakte Jack een zucht van verlichting. Zijn rug en benen waren stijf geworden van die krappe bedoening; het was een verademing om weer rechtop te kunnen staan.

Na een eerste inspectie ontdekten ze dat ze zich op de bodem van een diepe, verticale schacht bevonden, waar langs de wand een gestaag stroompje water sijpelde.

Rudy hield zijn camera in de nachtmodus naar boven gericht. ‘Dit moet heel ver omhoog lopen. Je kunt niet eens de nok zien.’

Aan de overkant van de grot ontdekten ze een bochtige tunnel, die afhelde als een smalle bergkloof. Ben bescheen de ingang met zijn zaklamp. ‘Deze kant op, denk ik.’

Langzaam vervolgden ze hun weg. Van boven hun hoofden kwam water druppelen, dat in kleine stroompjes de weg naar het midden van de berg leek te wijzen. Ze waren nog geen vijf minuten onderweg toen Ben alweer bleef staan.

‘Volgens mij zie ik daar licht.’

‘Een uitgang?’ vroeg Rudy.

Ben tuurde voor zich uit en schudde zijn hoofd. ‘Dat lijkt me niet. Ik voel geen wind.’

Even verderop merkte ook Jack dat het lichter werd. Met elke flauwe bocht die ze namen, was het duidelijker te onderscheiden, tot ze ten slotte het eind van de tunnel bereikten.

Daar bleef Ben als aan de grond genageld staan. Rudy voegde zich bij hem. ‘Wauw.’

Ook Jack kon nauwelijks een zinnig woord uitbrengen. Met open mond staarde hij naar het schouwspel dat zich voor zijn ogen afspeelde.

8

Ze bevonden zich aan de rand van een gigantische grot, die verreweg de grootste was tot nu toe. Jack schatte de plek zo'n dertig meter lang en zeker dertig meter hoog. Het leek wel een amfitheater met een koepeldak. Het wemelde er van de schuimende fonteinen en de meest merkwaardige druipsteenformaties. Dikke, spiraalvormige stalagmieten staken omhoog uit de bodem; lange, ranke stalactieten leken vanuit de nok de grond te willen raken. Een paar kwamen elkaar ergens halverwege tegen en vormden zo statige pilaren langs de rand van de reusachtige ruimte.

En het lichtgevende slijm zat overal. Vooral rond de plassen tierde het welig, in dikke schuimlagen, met uitlopers die via de pilaren en wand zelfs tot aan de nok reikten.

Een groepje reuzenduizendpoten zat onverstoord als een stel koeien in de wei van het slijm te grazen. Maar deze grot werd nog door andere wezens bevolkt. Dikke, ronde torren zo groot als een koffiekop doorkruisten de spelonk in gezwinde mars.

Het licht was intrigerend. Duizelingwekkend.

Jack was als eerste in staat iets uit te brengen. 'Zijn we in Las Vegas?'

Rudy zette zijn camera aan en begon te filmen. 'Niet te geloven, dit.'

Hoewel Jack onder de blubber zat en hij nog stijf was van het kruipen, nam hij de tijd om samen met Rudy de boel te verkennen en zowel het druipsteen, de poelen, het slijm als de duizendpoten te filmen. Ook zagen ze nog meer van die reuzentorren, die volgens Rudy mestkevers moesten zijn. Hij ontdekte zelfs drie verschillende soorten en legde ze allemaal zorgvuldig vast op video. Opvallend genoeg leek geen van de insecten hier onder de indruk van hun aanwezigheid. Ze bleven gewoon van het slijm knabbelen alsof alles pais en vree was.

Bij een van de grotere heetwaterbronnen kwamen de drie weer bij elkaar.

'Vanwaar al dat schuim hier?' vroeg Jack.

'Nou ...' Rudy hurkte neer om het spul nog eens van dichtbij te bekijken. 'Dat zou wel eens iets met waterstofperoxide te maken kunnen hebben.'

Jack trok een rimpel in zijn voorhoofd. ‘Hoezo dat?’

‘Ik heb ergens op lopen broeden,’ zei Rudy. ‘Chemoluminescentie bereik je alleen met behulp van waterstofperoxide.’

‘Chemo... wat?’

‘Chemoluminescentie.’ Rudy kwam overeind en wees naar het slijm. ‘Het verschijnsel dat er bij een chemische reactie energie vrijkomt in de vorm van licht. Denk aan glowsticks, vuurvliegjes en dit spul hier. Geen gloed zonder waterstofperoxide.’

‘Tuurlijk ...’

‘De meeste organismen maken die stof automatisch aan, als gevolg van hun metabolische activiteit.’

‘Spreekt voor zich.’

‘Dus dit slijm, of wat voor spul het dan ook is, moet wel aanzienlijke hoeveelheden waterstofperoxide genereren om zo fel te kunnen oplichten als het hier doet. Dat heet oxidatieve fosforylatie.’

‘Grappig.’ Jack schudde zijn hoofd. ‘We spreken dezelfde taal, maar ik volg je voor geen meter.’

Rudy rolde met zijn ogen. ‘Als dit slijm waterstofperoxide aanmaakt en andere micro-organismen die in het water zitten, katalase produceren, krijg je vanzelf een chemische reactie.’

‘Katalase?’ Jack haalde zijn neus op. ‘Sorry, maar bij biologie kon ik nooit mijn ogen openhouden.’

‘Katalase is het enzym dat waterstofperoxide omzet in water en zuurstofgas. We zouden hier dus goed te maken kunnen hebben met een symbiotisch ecosysteem dat zijn eigen zuurstof genereert.’

Langzaam begon het Jack te dagen. ‘Zuurstof ... Dus zó kunnen die duizendpoten uit de kluiten groeien, denk je?’

‘Het is maar een theorie,’ zei Rudy. ‘Maar bedenk dat we hier via een onderwatertunnel zijn beland. Als deze grotten van de buitenwereld zijn afgesloten en dit slijm inderdaad zuurstof afgeeft, kan het zuurstofpeil hier al snel grote hoogte bereiken.’

Jack knikte. ‘Klinkt logisch. De vraag is alleen waarom dit slijm nooit ergens anders is ontdekt. Waarom groeit het alleen hier?’

Rudy haalde een schouder op. ‘Misschien komt het door de warmwaterbronnen en de geologische activiteit, of is het uniek voor deze regio, ik heb geen idee. Maar dit ecosysteem heeft

zich op geheel eigen wijze ontwikkeld, volledig geïsoleerd van de rest van onze planeet. Wereldwijd zijn er misschien nog wel ontelbaar veel grotten als deze. Zelfs vandaag de dag ontdekken we nieuwe planten en dieren op de zeebodem en op andere plaatsen die tot nu toe verborgen zijn gebleven. Wist je dat we meer over het oppervlak van Mars weten dan over sommige plekken op onze eigen planeet?’

Op dat punt kwam Ben tussenbeide. ‘Hé mannen, moeten jullie dit eens zien.’

Ze liepen naar de plek waar hij met zijn zaklamp op een voorwerp tussen de rotsformaties stond te schijnen. Jack boog zich over het ding heen.

Het zag eruit als iets wat bij een romp had gehoord en deed nog het meest denken aan de schaar van een krab, maar dan wel van een exemplaar dat groter was dan Jack ooit had gezien.

Vele malen groter.

Voorzichtig trok Rudy het los en hield het omhoog in het licht. Het gladde, harde gedeelte met de klauw had een lengte van zo’n dertig centimeter, was zwart van boven maar grijs van onderen en gebogen als het zwaard van Sinbad de Zeerover dat Jack kende uit de sprookjesboeken die hij als kind verslond. Verder kende het ledemaat twee gewrichten. Vlak onder het tweede gewricht staken witte pezen en roze spierweefsel uit het gereten vlees.

Jack rechte zijn rug. ‘Ik wil niet eens weten wie dit ding moet missen.’

‘Zoiets zou je eerder op de zeebodem verwachten,’ zei Ben grimmig.

‘We hebben sowieso te maken met een geleedpotige ...’ Rudy draaide het lichaamsdeel om en om, ‘van ik schat zo’n vijftig centimeter lang. Dat betekent voor dit beest – wat het dan ook mag zijn – een pootspanwijdte van misschien wel een meter.’

‘Op z’n minst, als je het mij vraagt,’ zei Ben. Hij rechte zijn rug en keek om zich heen. Toen wees hij met zijn zaklamp op een bepaalde plek in de wand. ‘Ik stel voor dat we verdergaan. Volgens mij loopt daar nog een tunnel.’

‘Prima, maar dit ding gaat mee,’ zei Rudy. Hij viste zijn natte T-shirt uit zijn rugtas, wikkelde zijn vondst er voorzichtig in en stopte hem in zijn bagage. Vervolgens trok hij een hersluitbaar

plastic zakje met pinda's open en leegde dat in zijn tas. 'En ik wil een monster nemen van dat slijm. Voor het geval we hier nog echt levend uitkomen ook.'

Ze liepen door de opening die Ben had aangewezen. Al snel werd de tunnel smaller en was de laag slijm zo ver uitgedund dat ze hun zaklampen er weer bij nodig hadden. De gloed die het spul verspreidde, had Jack het idee gegeven nog wat ruimte om zich heen te hebben, maar nu het weer zwarter dan zwart was om hem heen, kwamen de muren genadeloos op hem af.

Na een tijdje kwamen ze uit in een brede, ovale ruimte. De muren liepen bijna loodrecht omhoog, alsof ze op de bodem van een bassin stonden. Nergens was nu nog lichtgevend slijm te bekennen. In plaats daarvan was het aardedonker, een duisternis die nog zwaarder aanvoelde dan in de tunnel.

Jack zwaaide zijn lichtbundel van links naar rechts. Vanwege een bocht, een kleine twintig meter voor hen uit, was niet te zien hoe het hier verder liep. Maar toen Jack zijn zaklamp op Ben richtte, zag hij dat de man slechts aandacht had voor de muur achter hen.

'Krijg nou wat,' zei hij.

Jack draaide zich naar de wand en zag op het gladde steen een paar tekens staan, die daar zo te zien met wit krijt op waren gekrast. Het waren symbolen bestaand uit verticale lijnen, die op verschillende plekken haaks door kleinere strepen werden onderbroken.

Ook Rudy kwam dichterbij. 'Dat lijkt wel het schrift uit je vaders tekening.'

'We zijn hier dus niet de eersten,' zei Jack, die niet wist hoe snel hij zijn camera erbij moest pakken.

Ben stond met zijn handen in zijn zij. 'Nou ja, nu weten we in elk geval dat er nog een uitgang moet zijn. Ik ga er tenminste van uit dat degene die deze boodschap heeft achtergelaten, niet via onze manier is binnengekomen.'

Jack nam een paar close-ups. 'Zouden dit de tekens zijn die de opa van Rennende Beer had gezien?'

Nadat ze de rest van de rotswand hadden onderzocht, besloten ze uit te zoeken in wat voor ruimte ze eigenlijk waren beland. Jack richtte zich op één wand waarin hij meerdere zijtunnels ontdekte, die op het eerste gezicht alleen veel te krap voor

hen waren. Hij zat net op zijn hurken poolshoogte te nemen bij een van de nissen toen hij Rudy een diepe kreun hoorde slaken.

Bens stem echode in het duister. ‘Wat is er?’

‘Laat ik er alsjeblieft naast zitten ...’ zei Rudy.

Jack haastte zich naar het groepje keien waarnaast Ben en Rudy met hun zaklamp op de bodem stonden te schijnen. ‘Wat is er aan de hand?’

In de flauwe lichtkring zag Jack wat er bij Rudy’s voeten tussen de modder en kiezelstenen lag – een hoopje staken, zo wit dat ze geen scherper contrast hadden kunnen vormen met het zwarte steen eromheen. In het schijnsel van de zaklampen leken ze zelfs licht te geven. Jack hoorde zichzelf naar adem happen.

‘Botten?’

Rudy hurkte neer om de gruwelijke vondst van dichtbij te bekijken. ‘Dijbenen, zo te zien, en een paar ribben.’

‘Van een mens, in elk geval.’ Alle emotie leek nu uit Bens stem verdwenen.

‘Hoe weet je dat zo zeker?’ vroeg Jack.

‘Omdat hier de rest ligt.’ Hij verplaatste zijn lichtbundel naar een tweede hoop botten, waar een menselijke schedel bovenop prijkte die hen met grote, holle oogkassen aanstaarde en met opengesperde kaak geluidloos toelachte.

In een straal van drie tot vier meter om het doodshoofd heen lagen ook de botten van de armen en benen. De sinistere vondst bezorgde Jack vermoedens die hij nog even niet hardop durfde uit te spreken, en krampachtig probeerde hij het hoofd koel te houden.

‘Hij eh ...’ Jack zocht naar woorden. ‘Hij ligt zo’n beetje ... overall.’

Ben scheen in Jacks gezicht en richtte zijn zaklamp toen weer op het doodshoofd. ‘Stuk voor stuk ontdaan van al zijn ledematen, net als die reuzenduizendpoot in de tunnel.’

Jack knikte traag voor zich uit. ‘Daar lijkt het wel op, ja.’

Terwijl Ben zich omdraaide, knielde Jack naast de schedel neer. Hij pakte hem op en keek hem na op barsten of andere sporen van geweld, maar vond niets. Het oppervlak was glad, zonder ook maar één restje vlees. Alsof het tot op het bot was afgekloven.

‘Jack.’ Rudy sprak zo zacht dat Jack hem de eerste keer nauwelijks hoorde. ‘*Jack.*’

Hij keek op en zag Rudy bij de rand van een soort kuil staan, met zijn zaklamp gericht op de diepte onder hem.

‘Wat is er?’

‘Kom eens kijken.’ Rudy klonk nu pas echt uit zijn doen.

Jack kwam naast hem staan. ‘Heb je iets gevonden?’

Zijn vriend wees naar beneden. ‘Er zijn er meer.’

Daar, op de bodem, zag Jack inderdaad nog meer beenderen oplichten. Voorzichtig daalde hij af langs de grillige wand van de put, terwijl zijn maag samentrok en hij zijn handen steeds kouder voelde worden. Zo dicht bij de dood was hij nog nooit geweest, en hij voelde hoe zijn angst langzaam bezit van hem nam. De angst dat ze hier nooit meer uit zouden komen. De angst voor datgene wat er in het verstikkende duister op de loer kon liggen. De angst dat hij zou eindigen als deze lichamen hier, in de modder, in een stikdonkere grot.

En de ijskoude, allesverlammende angst dat zijn vader ergens tussen deze skeletten lag.

Eenmaal beneden stond hij op zijn benen te wankelen. De bodem van stenen en modder lag bezaaid met botten. Wel tientallen, als het er niet meer waren. Hij ontdekte armen en benen, minimaal twee schedels, botten die sleutelbeenderen zouden kunnen zijn, en nog meer ribben. Met verbeteren kaken scheen hij om zich heen.

‘Wat zie je?’ klonk Rudy’s stem van bovenaf.

Jack dwong zichzelf om de grot nog verder te bekijken. Overall lagen botten. Nog meer schedels.

‘Ja, er zijn er meer,’ hoorde hij zichzelf zeggen, alsof de woorden uit andermans mond kwamen. ‘Een stuk of twaalf lijken in totaal, schat ik.’

Toen hij met zijn zaklamp in de verte schuin omhoog scheen, werden zijn benen slap van afgrijzen. Meteen daarop draaide hij zich om en leegde de inhoud van zijn maag in de modder.

Rudy en Ben waren binnen een mum van tijd beneden.

‘Gaat het?’ vroeg Rudy.

‘Nou, nee.’ Jack veegde zijn mond af met zijn besmeurde mouw en wees met zijn zaklamp naar wat hij had ontdekt. Meteen deinsde Rudy achteruit.

Het licht van zijn zaklamp riep een wirwar van grillige schaduwen op, die stukje bij beetje hun verschrikkelijke herkomst onthulden: een grote verzameling asgrauwe botten, die hoog tegen de verste wand van de grot lagen opgestapeld. Schedels met wijd opengesperde kaken, verwrongen ruggengraten, armen en benen, alles was op een hoop gegooid en vormde zo één groot, wit, monsterlijk bouwsel. Alsof iemand alle botten met een zware bulldozer bij elkaar had geveegd.

Rudy haalde gejaagd adem. ‘Het ... zijn er ... wel honderd ...’ Zijn stem stierf weg.

Verwezen staarde Jack naar de weerzinwekkende berg. ‘Waar zijn we in beland?’

Ben hurkte door zijn knieën en liet zijn hoofd hangen. Toen hij weer opkeek, veegde hij een losse pluk haar uit zijn gezicht. ‘In een knekelput.’

9

Jack maakte zijn ogen los van het gruwelijke beeld en keek naar Ben, die hun vondst gadesloeg met de lege blik van een slaapwandelaar. ‘Een knekelput? Hoe bedoel je?’

‘Weet je nog ...’ Ben liet een stilte vallen waarin hij naar de juiste woorden leek te zoeken. ‘De legenden over de zielenoffers van de N’watu aan Sh’ar Kouhm om haar begeerte te stillen.’

‘Zou het dan echt waar zijn?’ Jack vertrok zijn gezicht in een getergde grimas. ‘Brachten ze haar echt mensenoffers?’

Ben wreef in zijn ogen. ‘Het waren oude spookverhalen. Ik heb er nooit veel waarde aan gehecht.’

‘Kennelijk zat er toch een kern van waarheid in,’ zei Jack. ‘Zie hier het bewijs.’

Aarzelend zette Rudy een paar stappen in de richting van de stapel. ‘Wat zijn het er veel.’ Hij liet zijn zaklamp over de enorme hoop botten glijden. ‘Moet je toch eens zien.’

Jack had het gevoel dat hij op een ondergronds concentratiekamp was gestuit, waar de nazi’s honderden slachtoffers hadden gemaakt en de lijken vervolgens in deze kuil hadden gedumpt. Zijn misselijkheid maakte al gauw plaats voor woede. De hitte steeg naar zijn wangen. ‘Wat zijn dit voor wanpraktijken? Hoe heeft dit kunnen gebeuren?’

‘Goede vraag,’ zei Ben. ‘Ik was er niet bij.’

‘Maar je weet er wel het nodige van. Jij begon zelf over die legende.’

‘Luister.’ Ben stond op. Zijn toon werd grimmiger. ‘De N’watu waren hier al tijden voordat wij kwamen. *Mijn* stam heeft hier niets mee te maken.’

‘Hé, daar zit iets,’ zei Rudy. Met zijn zaklamp wees hij naar het midden van de stapel. ‘Volgens mij zie ik daar iets.’

Maar Jack ging zo op in de discussie met Ben dat hij er geen acht op sloeg. ‘Ik zei toch niet dat *jouw* stam hier verantwoordelijk voor is. Ik kan er gewoon niet bij dat iemand – wie dan ook – een ander zoiets aandoet.’

Opnieuw kwam Rudy tussenbeide. ‘Het lijkt wel een ...’

‘O, nee?’ Ben snoof laatdunkend en spreidde zijn handen.

‘Welkom in de grotemensenwereld. Geloof mij maar, dit is nog niets vergeleken bij wat de duizenden indianen moesten door-
maken die door ...’

‘Daar hoef je bij *mij* niet mee aan te komen! Weet je wel hoeveel Afrikanen er zijn omgekomen aan boord van slavens-
schepen?’

‘Hou nou toch op!’ Rudy’s stem schoot uit. ‘Kom eens kij-
ken!’

Jack haalde diep adem in een poging zich te beheersen. Door de sinistere vondst stonden ze beiden duidelijk op scherp, en hij mocht zijn emoties niet de overhand laten krijgen. Hij liep naar de plek waar Rudy de gigantische hoop botten van dichtbij stond te bekijken. Zijn vriend draaide zich naar hem om met een klein, metalen voorwerp in zijn hand.

Toen Jack zijn zaklamp erbij hield, sloeg zijn hart een slag over. ‘Maar ... dat is een ...’

Nog voor Jack zijn zin kon afmaken, stortte dat deel van de stapel waar zij stonden, gedeeltelijk in, waardoor ze beiden hun evenwicht verloren. Rudy slaakte een gil en maakte zich onmid-
dellijk kruipend uit de voeten. In het licht van zijn wild zwaai-
ende zaklamp ving Jack een glimp op van een schim met uit-
steeksels – een snel bewegende gestalte die heel even stilstond op de plek waar zijzelf net nog hadden gestaan, maar meteen daarna uit zijn blikveld verdween.

Rudy krabbelde nog altijd op zijn hielen en ellebogen achter-
uit en hysterisch schreeuwend schopte hij om zich heen. Maar Jack kreeg het ding dat hem achternazat maar niet in beeld. En tegelijk met een laag, grommend gesis hoorde hij weer het-
zelfde geklepper als eerder op de dag.

Met wilde bewegingen haalde het beest naar Rudy uit. Pas toen het een fractie van een seconde stil bleef staan, lukte het Jack eindelijk het met zijn eigen zaklamp te vangen, en toen zag hij in een flits waar hij mee te maken had. Met zijn harde schild leek het dier op een krab, maar qua omvang had het meer van een flinke hond. Het bezat meerdere gelede poten, waarvan de twee langste naar voren staken. Toen bewoog het zijn lichaam ineens naar achteren en begon te steigeren. Het maaide met zijn voorpoten in de lucht, als een cobra die op het punt staat toe te slaan.

Weer ontsnapte het beest aan de lichtkring en het schoot naar voren. De schrille kreet die Rudy hierop slaakte, bracht Jack in één klap weer bij zijn positieven en hij duwde zichzelf overeind om iets te zoeken waarmee hij het monster kon uitschakelen. Op hetzelfde moment zag hij vanuit zijn ooghoek een donkere gestalte naderen.

Het was Ben. En hij leek al iets in zijn handen te hebben – een steen, dacht Jack, maar het verliep te snel om het goed te kunnen zien. Te midden van Rudy's gegil en het gezwaai van zaklampen trok het gebeuren als in een roes aan Jack voorbij. Er klonk een oorverdovend, ratelend gesis en drie harde klappen. Pas daarna kreeg Jack met zijn zaklamp weer greep op het voorval.

Rudy lag op zijn rug wild te hijgen. Ben zat een paar meter bij hem vandaan met een grote steen voor zich, waar een paar geplette ledematen onderuit staken.

Toen Jack zijn zaklamp over Rudy's lichaam liet glijden, zag hij dat zijn ene broekspijp aan flarden was en er een straaltje bloed over zijn kuit liep.

'Gaat het?' vroeg hij, maar Rudy lag nog steeds met opengesperde ogen naar adem te happen. 'Rudy!' herhaalde Jack, harder nu.

Zijn vriend knipperde even met zijn ogen en draaide toen met een ruk zijn hoofd naar hem toe. 'Ik ... ik zou het niet weten.'

'Je bloedt.'

'Volgens mij ... ben ik gestoken.'

Ben kroop nu ook dichterbij en hij inspecteerde Rudy's wond. 'Had erger gekund.' Hij deed al een greep in zijn rugtas naar de EHBO-doos.

Intussen richtte Jack zijn aandacht op het geplette beest, dat nu onder de steen lag te stuiptrekken. Nadat hij de steen met zijn voet opzij had geduwd, liep hij vanaf een afstandje om het slachtoffer heen. De krabachtige lag met zijn poten wijd uitgespreid – acht, telde Jack er. De langere voorpoten hadden net zo'n gebogen klauw als die Rudy had ontdekt.

'Is het een van die ... gevallen?' vroeg Rudy met een trilstem.

'Daar lijkt het wel op,' zei Jack. Hij zakte door zijn knieën om het beest beter te bekijken. Het schild op zijn rug was min

of meer rond en zo groot als een flink dienblad. Het was zwart met grijze vlekken en het oppervlak was ruw en korrelig. Aan de rand zaten kleine uitsteeksels als een soort hoorntjes. Jack maakte een vlugge inschatting van zijn omvang. Het moest een kleine meter breed zijn als je de poten meetelde, en ruim een meter lang, met de voorpoten erbij.

Met zijn voet gaf hij het beest een duwtje. ‘Ik wil weten hoe hij er van de onderkant uit ziet.’

Ben draaide zich om. ‘Pas op met dat kreng. Hij heeft meerdere perforatiewonden veroorzaakt.’

‘Wat bedoel je?’ Rudy klonk verbaasd. ‘Ben ik gebeten?’

Voorzichtig haakte Jack zijn voet onder het schild om het beest te keren. Eenmaal op zijn rug leek het in een reflex zijn poten in te trekken. Nu onderscheidde Jack ook duidelijk een rij lange, ontblote slagstanden. Ertussenuit staken nog twee korte, smalle aanhangsels die op vingers leken, als de organen waarmee spinnen hun omgeving aftasten. Daar weer tussen ontdekte Jack een grote gleuf, die waarschijnlijk de bek van het dier vormde.

‘Whoa,’ fluisterde hij.

‘Wat?’ Rudy’s stem schoot omhoog. ‘Is-ie giftig? Heeft-ie me gebeten?’

‘Blijf liggen.’ Ben was bezig de wond schoon te maken en te verbinden.

‘Nou ...’ Jack kon zijn ogen bijna niet van het beest afhouden. ‘Hij lijkt nog het meest op een reuzenspin met een hoornten schild. Ongelooflijk, dit beest is *enorm*.’

‘Maar is-ie giftig?’

Jack haalde zijn schouders op. ‘Dat zou ik niet weten. Jij bent hier de bioloog.’

‘Het is in elk geval een roofdier,’ zei Ben zonder op te kijken. ‘Hij hield zich schuil tussen de botten en ging toen in één keer over tot de aanval. Een zuivere hinderlaag.’

‘Jack.’ Met een gepijnigde trek op zijn gezicht wees Rudy naar de stapel botten. ‘Heb je het horloge gezien?’

Pas toen herinnerde Jack zich weer waarom Rudy hem had geroepen. Hij zocht de grond af met zijn zaklamp tot hij het zwaar gehavende polshorloge in de modder zag liggen, waar Rudy het moest hebben laten vallen. Hij pakte het op.

‘Dit ziet er nog vrij nieuw uit,’ zei hij. ‘In de zin van dat het een modern ding is.’

Rudy schudde zijn hoofd. ‘Waar zijn we toch in verzeild geraakt?’

In het schemerlicht probeerde Jack Bens blik te vangen. ‘Het blijkt wel dat wij niet de eerste mensen in deze grot zijn. Jij zei dat de N’watu mensenoffers brachten aan de Zieleneter.’ Hij hield het horloge omhoog. ‘Volgens mij gebeurt het vandaag de dag nog steeds. In elk geval maakt *iemand* zich er schuldig aan.’

Zonder iets te zeggen staarden ze elkaar aan terwijl ze de betekenis van die woorden langzaam tot zich lieten doordringen. Alleen hun ademhaling echode luid tegen de wanden van de put.

Ben schudde zijn hoofd. ‘Je kunt mij nog meer vertellen. Het is gewoon een legende.’

‘Jij hebt dat schrift op de wand toch ook gezien? En deze lijken? Die zijn hier echt niet uit zichzelf komen binnenwandelen.’

‘Dan moeten we dus maken dat we weggomen.’ Ben bracht tot slot een gaasverband aan. ‘Je weet nooit hoeveel van die spinnenbeesten hier nog zitten, en Rudy moet naar het ziekenhuis.’

Heel even voelde Jack de neiging om ertegenin te gaan. Hij wist dat het hier levensgevaarlijk was en dat ze zo snel mogelijk een uitgang moesten vinden, maar ondanks dat brandde hij inmiddels van nieuwsgierigheid. Wat ze vandaag hadden ontdekt, bewees dat de N’watu wel degelijk hadden bestaan – een besef dat zijn wereld op zijn kop zette en maakte dat hij nu wanhopig graag zijn zoektocht wilde voortzetten.

Hij hielp Rudy met opstaan. ‘Gaat het? Kun je vooruitkomen?’

Rudy liet zijn gewicht op zijn gewonde been rusten. ‘Ja. Het tintelt een beetje, maar lopen moet wel lukken.’ Hij hinkelde een paar passen en bekeek zijn aanvaller van dichtbij.

Jack duwde er weer tegen met de neus van zijn schoen. ‘Wat kan dit zijn, volgens jou?’

Rudy haalde zijn schouders op. ‘Zo te zien behoort hij inderdaad tot de Arachnida, de spinachtigen. Of misschien wel tot een heel nieuwe klasse van de geleedpotigen. Om het zeker

te weten, zouden we vergelijkend DNA-onderzoek moeten uitvoeren met moderne geleedpotigen. Maar het kan goed zijn dat deze wezens hier al sinds de prehistorie rondkruipen.’ Hij keek Ben aan. ‘We moeten hem meenemen.’

Ben zette grote ogen op. ‘Wat? Jullie zijn gestoord!’

Maar Rudy hield voet bij stuk. ‘Dit zal de wetenschappelijke wereld op zijn kop zetten.’

Ben rolde met zijn ogen. ‘Ongetwijfeld. Maar denk maar niet dat *ik* dat ding ga dragen. Als jullie hem willen meezeulen, zoeken jullie dat zelf maar uit.’

Rudy boog zich nog wat verder over het karkas heen en bescheen het van alle kanten met zijn zaklamp. ‘Neem maar van mij aan dat deze ontdekking ons wereldberoemd zal maken.’

‘Dat geloof ik graag,’ zei Jack, ‘en als het even kan niet postuum.’

Rudy grinnikte. ‘Hoe zullen we hem noemen?’

‘Wat bedoel je?’

‘Nou, degene die een nieuwe diersoort ontdekt, heeft de eer het een naam te geven,’ zei Rudy. ‘Wat dacht je van *Speloncus Arachnidus Giganticus*?’

Jack trok zonder iets te zeggen een wenkbrauw op. Ondanks de omstandigheden kon er bij Rudy dus gelukkig nog wel een geintje af. ‘Misschien kan ik een soort brancard in elkaar flansen of kunnen we hem achter ons aan slepen.’ Hij trok zijn opgerolde, natte spijkerbroek uit zijn rugtas en hurkte neer om de stof onder de spin te schuiven.

Plotseling kwam het karkas met een schok weer in beweging. Jack sprong naar achteren toen de spin schommelend over de bodem begon te schuiven. Ook Rudy en Ben maakten zich uit de voeten.

Het beest gromde en siste en trappelde wild in het rond. Het strekte al zijn poten en ploegde in de modder alsof het zich op zijn buik wilde draaien.

‘Je had hem toch vermoord!’ hoorde Jack zichzelf schreeuwen.

‘Dat had ik ook!’ riep Ben terug.

‘Niet, dus!’

‘Kop dicht, sla hem dood!’ schreeuwde Rudy, die nog verder achteruit hinkelde. ‘Sla hem dood! Sla hem dood!’

Jack strompelde door het donker, op zoek naar een grote kei, toen hij het gesis en gegrom hoorde overgaan in hoog gegil. Hij keek om en zag dat Ben boven de spin hing en hem zijn jachtmes in de romp boorde. Hij stak het wapen zo vaak in de zachte onderbuik dat zijn armen en benen onder het stroperige gele spul kwamen te zitten dat uit het vlees spoot. Eerst maaide en klauwde het beest nog met woeste sidderbewegingen om zich heen, maar langzaam gaf het de strijd op, tot alleen een van de aanhangsels onderaan de romp nog lichtjes lag te stuip-trekken.

Met een nog altijd bonkend hart staarde Jack naar het absurde schouwspel. Rudy was de eerste die de stilte verbrak. ‘Is-ie nou echt dood?’ vroeg hij vanaf veilige afstand.

Ben, die nog met een verwilderde blik en een vertrokken mond boven het beest hing, veegde met zijn mouw het zweet van zijn voorhoofd. ‘Dat is hem geraden.’

Met opeengeklemd kaken nam Jack het karkas onder de loep. De onderbuik was één brij van flarden vlees en gele smurrie. De poten kronkelden nog wat na en trokken hier en daar, maar al gauw lag het monster helemaal stil.

‘Net was hij dus alleen maar buiten westen,’ zei hij na een tijdje.

‘Echt niet.’ Ben schudde zijn hoofd. ‘Ik had hem wel een keer of drie, vier geraakt met een steen van zeker vijftien kilo. Dat kan dat beest nooit hebben overleefd.’

‘Blijkbaar kan dat schild wel een stootje hebben.’

Rudy snoof laatdunkend. ‘Misschien hield hij ons gewoon voor de gek.’

Ben wierp hun een vernietigende blik toe. ‘Ik zeg het je, dat beest was *dood*.’

‘Onsterfelijke reuzenspinners,’ mompelde Rudy. ‘Mijn dag kan niet meer stuk.’

Ben vloekte binnensmonds. ‘Zonder mij waren jullie nu al lang ...’ In één klap leek zijn razernij verdwenen, want midden in zijn zin hield hij ineens op met praten en tuurde met geheven kin naar rechts het duister in.

‘Wat?’ fluisterde Rudy. ‘Wat is er?’

‘Sst!’ Ben stak een vlakke hand op en draaide zijn hoofd naar links.

Toen hoorde Jack het ook. Ergens in het donker weergalmde een spookachtig geklepper tegen de rotswand. Eerst was het zo zacht dat het nauwelijks opviel, maar het kwam gestaag dichterbij.

Ben draaide zich om. ‘Wegwezen hier. En wel *nu meteen!*’